

УДК 677.076:2

ДОСЛІДЖЕННЯ ПРИНЦИПІВ РОЗРОБКИ АКСЕСУАРІВ З ОРНАМЕНТАЛЬНИМИ ПРИНТАМИ РЕЛІГІЙНОГО СПРЯМУВАННЯ

Асп. О.М. Цимбал

Науковий керівник проф. С.М. Березненко

Київський національний університет технологій та дизайну

Мета і завдання. Мета – дослідження принципів розробки асортименту церковних аксесуарів для прихожан та цивільного населення з орнаментами релігійного спрямування, а також обґрунтування та розробка нового виду виробу такого, як «церковна хустка» та її ідеології.

Завдання – визначення основних ознак для створення орнаментальних принтів з безумовною ознакою виробу з релігійним спрямуванням, визначення габаритних параметрів головних уборів на основі антропометричних параметрів людини.

Об'єкт та предмет дослідження. Об'єктом дослідження є процес розробки асортименту цивільних церковних аксесуарів з орнаментами релігійного спрямування.

Предметом дослідження є інформаційно-структурне забезпечення процесу розробки орнаментальних принтів релігійного спрямування з врахуванням біоморфологічних ознак людини.

Методи та засоби дослідження. Загальний аналіз і синтез існуючої інформації щодо церковних атрибутів та облачення священника з подальшою розробкою класифікацій та структурних показників, вимог щодо розробки орнаментальних принтів головних жіночих уборів. Метод антропометрії для обґрунтування параметрів швейних аксесуарів.

Наукова новизна та практичне значення отриманих результатів. Вперше запропоновано новий асортиментний вид хусток «церковна хустка». Вперше запропоновано використання візерунку за принципом «калейдоскоп» для отримання авторських принтів з релігійною спрямованістю на основі розроблених вимог до них. Вперше розроблено спосіб створення елемента орнаменту із застосуванням графічних програм та спосіб побудови принта з використанням елементів за принципом «калейдоскоп» з додатковим використанням фотовідбитку/ків як інформаційного джерела.

Результати дослідження. Як відомо, сучасний одяг поділяється на різні класи та підкласи, які визначаються різними факторами, де найвагомим є за призначенням. Відомо, що в Україні велика частина населення є прихожанами церкви. Особлива увага зі сторони церкви приділяється зовнішньому вигляду прихожан для відвідування церкви, серед яких є застосування одягу, що максимально вкриває тіло людини, не містить відволікаючих елементів та ергономічне для проведення обрядових рухів. Але у будь-якому варіанті одягу основним елементом костюму жінок прихожан є застосування в своєму оздоблених головних уборів – хустки/ шалі/палантина тощо. На основі цього розроблено основні вимоги до аксесуарів християнських прихожан (рис. 1) та вимоги до функцій хустки, як обов'язкового елемента костюму жінок прихожан (рис. 2).

Рисунок 1 – Вимоги до аксесуарів з оздобленням

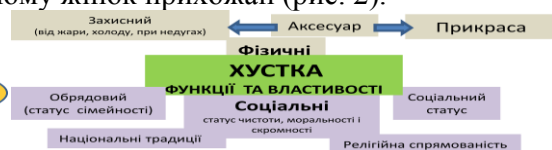

Рисунок 2 – Функції та властивості хустки

Хустка є одним зі стародавніх атрибутів костюму. Першим згадуванням хустки в релігійному одязі стала хустка земного одягу Пресвятої Богородиці (рис. 3). Як обов'язкова складова жіночого костюму хустка стала з перших кроків християнства в Давній Русі. Через постійне носіння жінки прикрашали її орнаментом або вишивкою (рис. 4). Таким

Сучасні матеріали і технології виробництва виробів широкого вжитку та спеціального призначення

Технологія та конструювання швейних виробів

чином проведений аналіз показав, що хустка в релігії є обов'язковим аксесуаром жіночого костюму, яка має орнаментальне та символічне оздоблення.

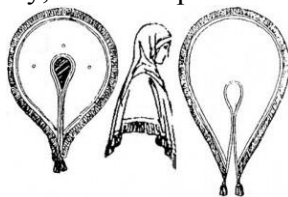

Рисунок 3 – Платок Пресвятої Богородиці в земному одязі «омофор» / «мафорій»

Рисунок 4 – Великий палантин православних жінок Давньої Русі домонгольського періода

Для визначення вимог до орнаментального принта хустки з релігійним спрямуванням було проведено інформаційно-графічний аналіз церковних атрибутів та облачення священнослужителів, який показав, що основними ознаками релігійних мотивів є застосування орнаменту певних видів з характерною кольоровою гамою, а також те, що в основі існуючого християнського релігійного орнаменту покладено візантійські візерунки, які останні роки є основою принтів провідних домов моди світу. Тому у якості вихідних параметрів орнаменту для розробки орнаментального принта покладено центричний вид симетрії, з використанням основних геометричних фігур кола та квадрата, використання схеми хреста у центрі композиції (рис. 5). Як інформаційне джерело: архітектура, аксесуари, олтарі, купола, ікони, розети з центричним орнаментом за принципом «калейдоскоп», комбінований вид орнаменту для побудови композиції.

Рисунок 5 – Вимоги до орнаментальних принтів релігійного спрямування

Для визначення коректних параметрів хусток/палантинів/шалей було проведено антропометричне обстеження жінок молодшої вікової групи у кількості 165 осіб, за 7 розмірними ознаками, що дозволило обґрунтувати розміри хусток/палантинів/шалей.

За напрямками проведеної роботи розроблено колекцію церковних хусток та шалей з орнаментом релігійного спрямування, проведено 2 авторські виставки картин та аксесуарів з релігійною тематикою, отримано 2 нагороди української православної церкви, розроблено два патенти та один промисловий зразок. Церковні хустки та палантини прийняті офіційно у роздрібну та оптову торгівлю з дозволу керівництва УПЦ.

Висновки. В роботі обґрунтовано доцільність розробки церковної хустки та інших аксесуарів, встановлено основні вимоги до розробки авторських орнаментальних принтів релігійного спрямування на основі інформаційно-графічного аналізу церковних атрибутів та облачення священнослужителів. Розроблено орнаментальні схеми принтів, обґрунтовано розміри головних уборів на основі антропометричних досліджень, вимог сублімаційної печаті, а також технічних характеристик матеріалів для їх виготовлення. Обґрунтовано застосування елемента авторського орнаменту «калейдоскоп», як прототипу характерного візантійського християнського візерунку.

Ключові слова. церковна хустка, орнаментальні принти релігійного спрямування, орнамент «калейдоскоп», орнаментальні схеми, християнський візерунок.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Расинэ О. Орнамент всех времен и стилей. Т. 1-2. М., Белый город, 2007, - 719 с.
2. Соболев Н.Н. Очерки по истории украшения тканей.- М.-Л.: 1934, - 433с.
3. Стили и орнаменты в искусстве, Изд-во: АСТ, Астрель, Харвест, - 2008, - 168 с.